

NỘI DUNG MỘT SỐ CHÍNH SÁCH PHÁP LUẬT NỔI BẬT CÓ HIỆU LỰC TRONG THÁNG 03/2025

1. Từ 1/3/2025, miễn thị thực cho công dân 3 nước vào Việt Nam du lịch

Chính phủ ban hành Nghị quyết số 11/NQ-CP ngày 15/1/2025 về việc miễn thị thực theo Chương trình kích cầu phát triển du lịch trong năm 2025 cho công dân các nước: Cộng hoà Ba Lan, Cộng hòa Séc và Liên bang Thụy Sĩ.

Theo Nghị quyết, miễn thị thực cho công dân các nước: Cộng hòa Ba Lan, Cộng hòa Séc, Liên bang Thụy Sĩ với thời hạn tạm trú 45 ngày kể từ ngày nhập cảnh với mục đích du lịch theo chương trình của các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ lữ hành quốc tế của Việt Nam tổ chức, không phân biệt loại hộ chiếu, trên cơ sở đáp ứng đủ các điều kiện nhập cảnh theo quy định của pháp luật Việt Nam.

Chính sách miễn thị thực khi nhập cảnh Việt Nam cho công dân các nước nêu trên được thực hiện từ ngày 01/03/2025 đến hết ngày 31/12/2025 theo khuôn khổ Chương trình kích cầu phát triển du lịch trong năm 2025.

2. Từ 1/3/2025 các bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ có cơ cấu tổ chức mới

Các Nghị định của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ sẽ có hiệu lực từ ngày 1/3/2025. Theo đó, từ ngày 1/3/2025, các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ sẽ hoạt động theo bộ máy tinh gọn.

Theo Nghị định số 25/2025/NĐ-CP, Bộ Nội vụ có 22 đơn vị.

Theo Nghị định số 26/2025/NĐ-CP ngày 24/2/2025, Ngân hàng Nhà nước có 20 đơn vị.

Theo Nghị định số 27/2025/NĐ-CP ngày 24/2/2025, Thông tấn xã Việt Nam có 22 đơn vị.

Theo Nghị định số 28/2025/NĐ-CP ngày 24/02/2025, Bộ Ngoại giao có 25 đơn vị.

Theo Nghị định 29/2025/NĐ-CP ngày 24/2/2025, Bộ Tài chính có 35 đơn vị.

Theo Nghị định số 32/2025/NĐ-CP ngày 25/2/2025, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt có 26 đơn vị.

Theo Nghị định số 33/2025/NĐ-CP ngày 25/2/2025, Bộ Xây dựng có 23 đơn vị.

Theo Nghị định số 35/2025/NĐ-CP, Bộ Nông nghiệp và Môi trường có 30 đơn vị.

Theo Nghị định số 36/2025/NĐ-CP ngày 25/02/2025, Văn phòng Chính phủ có 18 đơn vị.

Theo Nghị định 37/2025/NĐ-CP ngày 26/2/2025, Bộ Giáo dục và Đào tạo có 18 đơn vị.

Theo Nghị định số 38/2025/NĐ-CP ngày 26/2/2025, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam có 24 đơn vị.

Theo Nghị định số 39/2025/NĐ-CP ngày 26/2/2025, Bộ Tư pháp có 20 đơn vị.

Theo Nghị định số 40/2025/NĐ-CP, Bộ Công Thương có 22 đơn vị.

Theo Nghị định số 41/2025/NĐ-CP ngày 26/2/2025, Bộ Dân tộc và Tôn giáo có 13 đơn vị.

Theo Nghị định số 42/2025/NĐ-CP ngày 27/02/2025, Bộ Y tế gồm có 20 đơn vị.

Theo Nghị định số 46/2025/NĐ-CP ngày 28/02/2025, Đài Tiếng nói Việt Nam (VOV) gồm có 21 đơn vị.

Theo Nghị định số 43/2025/NĐ-CP ngày 28/2/2025, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch có 25 đơn vị.

Theo Nghị định số 47/2025/NĐ-CP ngày 28/02/2025, Đài Truyền hình Việt Nam có 22 đơn vị.

3. Quy định mới về cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, huyện, áp dụng từ 1/3/2025

Chính phủ đã ban hành Nghị định số 45/2025/NĐ-CP ngày 28/2/2025 quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và Ủy ban nhân dân huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương.

Trong đó, Nghị định 45/2025/NĐ-CP quy định các sở được tổ chức thống nhất ở các địa phương gồm: 1. Sở Nội vụ; 2. Sở Tư pháp; 3. Sở Tài chính; 4. Sở Công Thương; 5. Sở Nông nghiệp và Môi trường; 6. Sở Xây dựng; 7. Sở Khoa học và Công nghệ; 8. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; 9. Sở Giáo dục và Đào tạo; 10. Sở Y tế; 11. Thanh tra tỉnh; 12. Văn phòng Ủy ban nhân dân.

Nghị định 45/2025/NĐ-CP quy định các sở đặc thù được tổ chức ở một số địa phương gồm: 1. Sở Ngoại vụ; 2. Sở Dân tộc và Tôn giáo; 3. Sở Du lịch; 4. Sở Quy hoạch - Kiến trúc được thành lập ở thành phố Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh.

Mỗi tỉnh được tổ chức không quá 14 sở, riêng Hà Nội và TPHCM được tổ chức 15 sở.

4. Từ 1/3/2025, áp dụng quy định mới về xuất khẩu gạo

Từ ngày 1/3/2025, Nghị định 01/2025/NĐ-CP ban hành ngày 1/12/2025 về sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 107/2018/NĐ-CP ngày 15/8/2018 của Chính phủ về kinh doanh xuất khẩu gạo có hiệu lực.

Theo đó, về quyền kinh doanh xuất khẩu gạo, Nghị định số 01/2025/NĐ-CP bổ sung quy định: Thương nhân có Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh xuất khẩu gạo chỉ được ủy thác xuất khẩu hoặc nhận ủy thác xuất khẩu từ thương nhân có Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh xuất khẩu gạo.

Về trách nhiệm của thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo, theo quy định tại khoản 3 Điều 24 Nghị định số 107/2018/NĐ-CP quy định: Định kỳ vào thứ 5 hàng tuần thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo báo cáo Bộ Công Thương về lượng thóc, gạo thực tế tồn kho của thương nhân theo từng chủng loại cụ thể để tổng hợp số liệu phục vụ công tác điều hành.

5. Thay đổi khung thời gian khai thác cát, sỏi lòng sông

Chính phủ ban hành Nghị định số 10/2025/NĐ-CP ngày 11/1/2025 sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định trong lĩnh vực khoáng sản; trong đó có Nghị định số 23/2020/NĐ-CP ngày 24 tháng 02 năm 2020 của Chính phủ quy định về quản lý cát, sỏi lòng sông và bảo vệ lòng, bờ, bãi sông.

Cụ thể, Nghị định số 10/2025/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số khoản của Điều 9 Nghị định số 23/2020/NĐ-CP về nội dung Giấy phép khai thác cát, sỏi lòng sông.

Theo quy định mới, giấy phép khai thác cát, sỏi lòng sông phải có nội dung về thời gian được phép hoạt động khai thác cát, sỏi lòng sông trong ngày, từ 5 giờ đến 19 giờ; quy định về thời gian khai thác trong năm. (Theo quy định cũ tại Nghị định số 23/2020/NĐ-CP thì khung thời gian khai thác từ 7 giờ sáng đến 5 giờ chiều, không được khai thác ban đêm).

Nghị định số 10/2025/NĐ-CP có hiệu lực từ ngày 1/3/2025.

6. Quy định mới về sử dụng ngân quỹ nhà nước tạm thời nhàn rỗi

Chính phủ ban hành Nghị định số 14/2025/NĐ-CP ngày 14/1/2025 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 24/2016/NĐ-CP ngày 5/4/2016 của Chính phủ quy định chế độ quản lý ngân quỹ nhà nước. Nghị định số 14/2025/NĐ-CP có hiệu lực từ ngày 10/3/2025.

Trong đó, Nghị định số 14/2025/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung Điều 7 của Nghị định số 24/2016/NĐ-CP về sử dụng ngân quỹ nhà nước tạm thời nhàn rỗi.

Theo quy định mới, Ngân quỹ nhà nước tạm thời nhàn rỗi được sử dụng theo thứ tự ưu tiên sau:

- a) Cho ngân sách trung ương tạm ứng, vay.
- b) Cho ngân sách địa phương cấp tỉnh tạm ứng, vay.
- c) Mua bán lại trái phiếu Chính phủ.
- d) Gửi có kỳ hạn tại các ngân hàng thương mại.

Bộ trưởng Bộ Tài chính quyết định hạn mức cụ thể cho từng nội dung sử dụng ngân quỹ nhà nước tạm thời nhàn rỗi theo thứ tự ưu tiên trên tại phương án điều hành ngân quỹ nhà nước quý.

7. Nâng mức hưởng các chế độ, chính sách cho dân quân tự vệ từ ngày 23/3/2025

Nghị định số 16/2025/NĐ-CP ngày 4/2/2025 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung quy định về chế độ bảo hiểm xã hội cho dân quân thường trực.

Trong đó, Nghị định số 16/2025/NĐ-CP sửa đổi khoản 1 Điều 7 Nghị định số 72/2020/NĐ-CP quy định về mức phụ cấp chức vụ chỉ huy Dân quân tự vệ.

Theo quy định mới, Chỉ huy trưởng, Chính trị viên Ban Chỉ huy quân sự cấp xã; Chỉ huy trưởng, Chính trị viên, Ban Chỉ huy quân sự cơ quan, tổ chức được hưởng phụ cấp là 561.600 đồng (quy định cũ là 357.600 đồng).

Phó Chỉ huy trưởng, Chính trị viên phó Ban Chỉ huy quân sự cấp xã; Phó Chỉ huy trưởng, Chính trị viên phó Ban Chỉ huy quân sự cơ quan, tổ chức; Tiểu đoàn trưởng, Chính trị viên tiểu đoàn; Hải đoàn trưởng, Chính trị viên hải đoàn; Hải đội trưởng, Chính trị viên hải đội dân quân thường trực; Đại đội trưởng, Chính trị viên đại đội dân quân tự vệ cơ động được hưởng phụ cấp là 514.800 đồng (quy định cũ là 327.800 đồng).

Phó Tiểu đoàn trưởng, Chính trị viên phó tiểu đoàn; Phó Hải đoàn trưởng, Chính trị viên phó hải đoàn; Phó Hải đội trưởng, Chính trị viên phó hải đội dân quân thường trực; Phó Đại đội trưởng, Chính trị viên phó đại đội dân quân tự vệ cơ động được hưởng phụ cấp là 491.400 đồng (quy định cũ là 312.900 đồng)...

8. Sửa đổi quy định về quản lý thuế đối với doanh nghiệp có giao dịch liên kết

Chính phủ ban hành Nghị định số 20/2025/NĐ-CP ngày 10/2/2025 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 132/2020/NĐ-CP ngày 5/11/2020 quy định về quản lý thuế đối với doanh nghiệp có giao dịch liên kết.

Nghị định số 20/2025/NĐ-CP có hiệu lực từ ngày 27/3/2025. Trong đó, Nghị định số 20/2025/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung điểm d khoản 2 Điều 5 Nghị định số 132/2020/NĐ-CP về các bên có quan hệ liên kết như sau: d) Một doanh nghiệp bảo lãnh hoặc cho một doanh nghiệp khác vay vốn dưới bất kỳ hình thức nào (bao gồm cả các khoản vay từ bên thứ ba được đảm bảo từ nguồn tài chính của bên liên kết và các giao dịch tài chính có bản chất tương tự) với điều kiện tổng dư nợ các khoản vốn vay của doanh nghiệp đi vay với doanh nghiệp cho vay hoặc bảo lãnh ít nhất bằng 25% vốn góp của chủ sở hữu của doanh nghiệp đi vay và chiếm trên 50% tổng dư nợ tất cả các khoản nợ trung và dài hạn của doanh nghiệp đi vay.

Quy định tại điểm d nêu trên không áp dụng với các trường hợp sau:

d.1) Bên bảo lãnh hoặc cho vay là các tổ chức kinh tế hoạt động theo quy định của Luật các tổ chức tín dụng 2024 không tham gia trực tiếp, gián tiếp điều hành, kiểm soát, góp vốn, đầu tư vào doanh nghiệp đi vay hoặc doanh nghiệp được bảo lãnh theo quy định tại các điểm a,c,d,e,g,k,l và m khoản này.

d.2) Bên bảo lãnh hoặc cho vay là các tổ chức kinh tế hoạt động theo quy định của Luật các tổ chức tín dụng và doanh nghiệp đi vay hoặc được bảo lãnh không trực tiếp, gián tiếp cùng chịu sự điều hành, kiểm soát, góp vốn, đầu tư của một bên khác theo quy định tại các điểm b, e và i khoản này./.

9. 35 bệnh hiểm nghèo có thể kêu gọi tự nguyện hỗ trợ bệnh nhân từ 1/3/2025

Theo Thông tư 50/2024/TT-BYT ngày 31/12/2024 của Bộ Y tế, từ ngày 1/3/2025, sẽ có tới 35 bệnh hiểm nghèo được cá nhân kêu gọi đóng góp tự nguyện hỗ trợ bệnh nhân.

Trong đó có bệnh viêm màng não và viêm màng não do Listeria mức độ nặng; nhiễm khuẩn huyết mức độ nặng, phải sử dụng kỹ thuật như lọc máu, tim phổi nhân tạo; bệnh bại liệt cấp có di chứng, không có khả năng phục hồi; bệnh HIV dẫn đến bệnh nhiễm trùng và ký sinh trùng/ gây u ác tính/ dẫn đến các bệnh xác định khác/ bệnh lý khác trong đó, HIV giai đoạn AIDS đang có các nhiễm trùng cơ hội, không có khả năng tự chăm sóc bản thân; u ác tính giai đoạn cuối...